

Rekomendacje IFLA w sprawie kompetencji medialnych i informacyjnych

Zarówno pojedyncze osoby, jak i społeczności oraz całe narody, potrzebują informacji tak o samych sobie, jak o swoim fizycznym i społecznym otoczeniu. Potrzebują ich do przetrwania i do rozwoju, do podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów w każdym aspekcie życia – osobistym, społecznym, edukacyjnym i zawodowym. Informacje stają się dostępne w wyniku trzech rodzajów działań: obserwacji i doświadczeń, rozmów (z innymi osobami) oraz konsultacji (z instytucjami pamięci). Kompetencje, które pozwalają zrealizować to w pełni efektywnie, nazywane są kompetencjami medialnymi i informacyjnymi.

Na kompetencje medialne i informacyjne składają się: wiedza, nastawienie i wszystkie umiejętności niezbędne do określenia własnych potrzeb informacyjnych. Są to wskazania, gdzie i jak potrzebne informacje zdobyć, jak znalezione informacje krytycznie zweryfikować i zorganizować oraz jak je wykorzystać w sposób etyczny. Przedstawiona koncepcja wykracza poza technologie informacyjno-komunikacyjne. Obejmuje uczenie się, krytyczne myślenie oraz umiejętności interpretacyjne wykraczające poza kompetencje zawodowe i edukacyjne. Kompetencje medialne i informacyjne dotyczą wszystkich typów zasobów informacyjnych: przekazu ustnego, zasobów drukowanych i cyfrowych.

Kompetencje medialne i informacyjne stanowią podstawowe prawo człowieka w coraz bardziej cyfrowym, współzależnym i globalnym świecie oraz promują większą integrację społeczną. Mogą one zniwelować różnice pomiędzy tymi, którzy mają łatwy i szeroki dostęp do mediów i informacji, i tymi, którzy takiego dostępu nie posiadają. Kompetencje medialne i informacyjne dają wiedzę na temat funkcjonowania mediów i systemów informacyjnych oraz warunków ich działania.

Kompetencje medialne i informacyjne są ściśle związane z procesem uczenia się przez całe życie. Uczenie się przez całe życie pozwala zarówno pojedynczym osobom, jak i społecznościom czy całym narodom osiągać założone cele i wykorzystać możliwości, jakie daje rozwijające się globalne środowisko dla wspólnej korzyści wszystkich, a nie tylko wybranych jednostek. Pomaga im oraz ich instytucjom i organizacjom sprostać wyzwaniom technologicznym, ekonomicznym i społecznym, zrekompensować niedogodności, a także podnosić jakość życia każdej osoby.

Pod egidą rozwoju społeczeństwa informacyjnego/społeczeństwa wiedzy na wszystkich poziomach - lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym, zachęcamy rządy i organizacje międzyrządowe, jak również instytucje prywatne i organizacje do realizacji polityki i programów na rzecz promocji Kompetencji medialnych i informacyjnych oraz uczenia się przez całe życie. W ten sposób stworzona zostanie podstawa do realizacji celów Deklaracji Milenijnej Narodów Zjednoczonych oraz Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego.

W szczególności, IFLA rekomenduje rządowi i organizacjom podjęcie następujących działań:

- Powołanie komisji ds. badań stanu kompetencji medialnych i informacyjnych, której raporty będą bazować na wskaźnikach kompetencji medialnych i informacyjnych. Pozwoli to ekspertom, pedagogom i praktykom w podejmowaniu efektywnych inicjatyw;
- Wsparcie rozwoju zawodowego pracowników edukacji, bibliotek, usług informacyjnych, archiwów, służby zdrowia i opieki społecznej w budowaniu zasad i praktyk dla kompetencji medialnych i informacyjnych oraz uczenia się przez całe życie;
- Włączenie kompetencji medialnych i informacyjnych do wszystkich programów uczenia się przez całe życie;
- Uznanie kompetencji medialnych i informacyjnych oraz uczenia się przez całe życie jako kluczowych elementów rozwoju umiejętności ogólnych, które muszą być wykazane w procesie akredytacji wszystkich programów edukacyjnych czy szkoleniowych;
- Zawarcie kompetencji medialnych i informacyjnych w kształceniu podstawowym oraz ustawicznym pracowników informacji, pedagogów, decydentów rządowych i gospodarczych oraz pracowników administracji, jak również w praktyce doradców sektoru biznesu, przemysłu i rolnictwa;
- Wdrożenie programów edukacji informacyjnej i medialnej w celu zwiększenia szans zatrudnienia i prowadzenia własnej działalności wśród kobiet oraz osób będących w trudnej sytuacji, włączając w to imigrantów, osoby zatrudnione na stanowiskach poniżej posiadanych umiejętności oraz bezrobotnych.
- Wsparcie spotkań tematycznych w poszczególnych regionach, sektorach i grupach ludności, służących ułatwianiu nabywania kompetencji medialnych i informacyjnych oraz zaznajamianiu się ze strategią uczenia się przez całe życie.

Zatwierdzone przez Zarząd Główny IFLA na zebraniu Zarządu w Hadze, Holandia, 7 grudnia 2011 r.

Rekomendacje przetłumaczyła z języka angielskiego na polski Komisja ds. Edukacji Informacyjnej działająca w strukturach Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 18 kwietnia 2012 r.